הוראת המשפט

לימוד | הוראה מעשית | יעוץ מקצועי

שאלות ותשובות בהלכה

אדם שפלש לשטח שלי, בנה מנהרה או חפר תחת הבית שלי – מה הסטטוס ההלכתי שלו?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

החלל שנחפר שייך הלכתית לכלל בעלי הקרקע (השכנים), והפולש נידון כ"יורד לשדה חברו שלא ברשות" שידו על התחתונה.

הכלל היסודי בדין תורה קובע כי "קרקע לעולם אינה נגזלת" (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן שעא). הקרקע נשארת תמיד תחת בעלותו ההלכתית של הבעלים המקורי, והפולש מוגדר אך ורק כגזלן שימושים. בבית המדרש דנו במקרים קשים בבניינים משותפים שבהם דיירים חפרו בחשאי חללים ענקיים מתחת ליסודות הבניין כדי להרחיב את דירתם. פסק הדין קובע כי מכיוון שחפירה זו נעשתה שלא ברשות, השכנים יכולים לתבוע את הריסת המבנה והחזרת המצב לקדמותו, או לחילופין להשאיר את המבנה ולשלם לו רק את ההוצאות המינימליות או שווי השבח – הנמוך מביניהם, והחלל עצמו נותר בבעלות משותפת.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות